

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark – Planprogram

Sendes på høring av FU oktober 2025

Vedtas av FU desember 2025

Innhold

Bakgrunn	3
Formål med planarbeidet	3
Føringer for planarbeidet	5
Utviklingsplan for Finnmark. Regional planstrategi 2024 - 2028	5
Regional plan etter plan- og bygningsloven	5
Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging	5
Kunnskapsgrunnlaget	6
Finnmarks demografi	6
NATOs art. 3: Sju grunnleggende forventninger til motstandsdyktighet i kritiske samfunnsfunksjoner (Seven Baseline Requirements):	6
Meld. St.9 (2024 – 2025) Totalberedskapsmeldingen– Forberedt på kriser og krig.....	7
Regjeringenes Nordområdestrategi	8
Nasjonal sikkerhetsstrategi.....	9
Nasjonale trussel- og risikovurderinger	10
Lokale/regionale ROS-analyser og trusselvurderinger	10
FylkesROS for Troms og Finnmark 2022 - 2025.....	10
Finnmark Politidistrikts åpne trusselvurdering 2025	11
Kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser	11
Satsingsområder for planarbeidet.....	12
Planprosessen	13
Organisering av arbeidet	13
Medvirkning.....	14
Tidsplan	14
Kilder / Vedlegg	15

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok i sak 17/25 Utviklingsplan for Finnmark. Regional planstrategi 2024 - 2028, at det skal utarbeides Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

I henhold til bestemmelser i plan og bygningsloven (§ 4-1) skal det for alle regionale planer som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet er en oppskrift på hvordan planarbeidet skal gjennomføres og skal gjøre rede for:

- **Formålet** med planarbeidet
- **Planprosessen** med frister og deltakere, inkl. organisering av arbeidet og fremdriftsplan
- **Opplegget for medvirkning**, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt

Regional planmyndighet (Fylkeskommunen) utarbeider forslag til planprogram i samarbeid med berørte kommuner og statlige myndigheter. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst seks uker. Etter høringsperioden vedtas planprogrammet av fylkesutvalget.

Plan- og bygningslovens § 8-3 sier videre følgende om *utarbeiding av regional plan*

«Ved utarbeiding av regional plan skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak».

Forslag til regional plan sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med minst seks ukers frist.

Formål med planarbeidet

En regional plan i henhold til plan- og bygningsloven er et velegnet verktøy når flere aktører må samarbeide for å løse felles problemstillinger på tvers av sektorer, forvaltningsnivå og kommunegrenser. Dette gjelder for samfunnssikkerhet og totalberedskap. Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark vil være forpliktende på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer og geografi og er forankret i Finnmarks eget demokratiske folkevalgte nivå – fylkestinget.

Etter Russlands angrep på Ukraina i februar 2022 er den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa dramatisk endret. Finnmarks beliggenhet med grense til Russland skaper noen særskilte utfordringer og spesielle behov i en vesentlig skjerpet og uforutsigbar sikkerhetssituasjon. Statlig bruk av sammensatte virkemidler og Russland som dimensjonerende størrelse for norsk sikkerhet påvirker hele samfunnet i Finnmark.

Skillet mellom krig og fred blir stadig vanskeligere å se. Kritiske samfunnsfunksjoner kan i dag utsettes for ulike typer trusler uten at det nødvendigvis er snakk om væpnet konflikt. Dette kalles ofte hybride trusler. Hybride trusler er en fellesbetegnelse for situasjoner der en stat eller aktør bruker både militære og ikke-militære virkemidler for å oppnå politiske mål. På norsk brukes begrepet *sammensatte trusler*. Eksempler på slike virkemidler er økonomisk press, dataangrep, sabotasje, desinformasjon og spredning av falsk informasjon.

Finnmark har i lys av dette utfordringsbildet, behov for et langsiktig, helhetlig og samlende utviklingsarbeid i form av en regional plan, som søker å styrke finnmarkssamfunnets robusthet og motstandskraft.

Formålet med planen er å øke trygghet for befolkningen i Finnmark og nasjonal sikkerhet gjennom å styrke beredskap og motstandskraft i Finnmark.

Planen har til hensikt å samle statlige, regionale og lokale aktører om en felles og helhetlig retning i arbeidet med konkrete regionale og lokale tiltak for styrket totalberedskap, robusthet og motstandskraft i Finnmark. Den skal styrke og bygge relasjoner mellom samfunnsaktørene og bevisstgjøre befolkningen. Den skal bidra til å videreutvikle det regionale og lokale samarbeidet for både å forstå og håndtere trusselbildet og styrke beredskap, samt å videreutvikle arenaer for erfaringsdeling, læring og ressursutnyttelse i tråd med utfordringsbildet.

Planen skal bidra til økt trygghet for befolkningen i Finnmark gjennom å styrke samfunnets robusthet og motstandskraft. Dette vil blant annet handle om å bevisstgjøre befolkningen om trusselbildet og hvordan man best kan sørge for sin egen sikkerhet (praktisk og mental egenberedskap) for å bidra til å styrke sivilsamfunnets motstandskraft.

Planen skal være langsiktig og dynamisk. Handlingsprogrammet skal rulleres i tråd med endringer i omgivelsene slik at nye tiltak og satsinger kan komme inn underveis.

En regional plan gir også et godt utgangspunkt for å snakke med en samlet stemme overfor nasjonale myndigheter og vil være et utgangspunkt for å skaffe ressurser og finansiering til viktige nasjonale og regionale satsinger. Både i form av nasjonale bidrag og som spleiselag regionalt.

Motstandskraft i det sivile samfunn er viktig for Norges samlede evne til å håndtere det sammensatte trusselbildet. En regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark skal være et regionalt bidrag til arbeidet med å nå hovedmålene i Totalberedskapsmeldingen:

- Et sivilt samfunn som er forberedt på krise og krig
- Et sivilt samfunn som motstår sammensatte trusler
- Et sivilt samfunn som understøtter militær innsats

Regional plan for robusthet og motstandskraft gir en regional demokratisk og forvaltningsmessig forankring av samfunnsutviklingen i Finnmark på dette viktige området. Planen bringer samtidig det statlige arbeidet med sikkerhet og beredskap nærmere befolkningen i Finnmark, og forplikter alle forvaltningsnivåer.

Føringer for planarbeidet

Utviklingsplan for Finnmark. Regional planstrategi 2024 - 2028

Oppdraget med å utarbeide regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark er gitt i fylkestingets vedtak i sak 17/25 Utviklingsplan for Finnmark. Regional planstrategi 2024 -2028. Det er vedtatt en tidshorisont for planen på 12 år, som innebærer at den vil strekke seg frem til 2039 (Planperiode 2027 – 2039).

Regional plan etter plan- og bygningsloven

En regional plan har sitt formelle grunnlag i Plan- og bygningsloven (Pbl), kapitel 8, samt i § 3-4 om regionens planoppgaver og planleggingsmyndighet. Plan- og bygningsloven stiller krav til utarbeidelsen av regionale planer, og at fylkeskommunen, som regional planmyndighet skal samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde, eller egne planer og vedtak. Regional planmyndighet skal utarbeide forslag til planprogram som sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med minst seks ukers frist. Planprogrammet fastsettes av regional planmyndighet, dvs. fylkestinget i Finnmark.

Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging

Føringer for planarbeidet omfatter også nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, som har til formål å ivareta nasjonale eller regionale interesser i planleggingen (Pbl, § 3-5).

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027 ble lagt frem av Regjeringen i juni 2023. Her fremkommer det forventning fra regjeringen om at fylkeskommunene gjennom regional planlegging samordner oppgaver og interesser i regionen, setter aktuelle problemstillinger på dagsordenen, og støtter opp under utviklingen i kommunene. I de nasjonale forventningene synliggjør Regjeringen også en forventning om at samfunnssikkerhet og beredskap skal vektlegges i den kommunale og regionale planleggingen.

Kunnskapsgrunnlaget

Innen de områdene regional plan for robusthet og motstandskraft skal omfatte er det den siste tiden utviklet mye ny kunnskap og innsikt som danner et viktig bakteppe for planarbeidet.

Nasjonale myndigheter har de siste årene hatt stor oppmerksomhet knyttet til å styrke landets forsvarsevne og sivilsamfunnets robusthet og motstandskraft. Dette ser vi i nedsetting av Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonen i 2021/2022 og de påfølgende NOU-er, stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner og strategier som fulgte av kommisjonenes arbeid. I tillegg har de nasjonale trussel- og risikovurderingen fra norske sikkerhetstjenester (PST, E-tjenesten, NSM) de siste årene i økende grad pekt på trusselen knyttet til sammensatt virkemiddelbruk fra spesielt Russland og Kina.

Sammen med NATOs sju grunnleggende forventningene til robusthet i kritiske samfunnsfunksjoner utgjør de nevnte utredningene, nasjonale trussel- og risikovurderinger og regionale og lokale risiko- og sårbarhetsanalyser bakteppet og kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

Finnmarks demografi

Sett i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen er betydningen av stabil bosetting i fylket av stor betydning for suverenitetshevdelse og for robusthet og motstandsdyktighet i sivilsamfunnet.

Kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for Utviklingsplan for Finnmark – Regional planstrategi 2024 – 2028 oppsummer den demografiske utviklingen i Finnmark slik:

- Befolkningen i Finnmark kjennetegnes av stadig færre innbyggere, samtidig som andelen yngre i forhold eldre blir stadig mindre, deriblant kvinner i fruktbar alder.
- Finnmark har de siste ti årene hatt et fødselsoverskudd tilsvarende 0,7 prosent og netto utflytting på 0,9 prosent, og er med dette eneste fylket her til lands som har hatt nedgang i folketallet.
- Fruktbarheten har vært som landsgjennomsnittet, men dødeligheten har imidlertid vært høyst av alle fylker her til lands.
- Flyktningsstrømmen fra Ukraina har bidratt til befolkningsvekst det siste året og til at folketallet er høyere i dag enn det var ved tusenårsskiftet, men de som kommer flytter også raskt ut av fylket igjen.
- Framskrivninger tyder på at Finnmark vil være avhengig av fortsatt innvandring for å opprettholde folketallet i framtiden.
- Framskrivninger tyder også på at forsørgerbyrden vil bli enda tyngre for den arbeidende delen av befolkningen.

NATOs art. 3: Sju grunnleggende forventninger til motstandsdyktighet i kritiske samfunnsfunksjoner (Seven Baseline Requirements):

Det er behov for forsterket sivil motstandskraft for å kunne støtte militær innsats og sikre grunnleggende tjenester ved krise og krig. Argumentasjonen for å styrke sivilsamfunnets motstandskraft kobles tett opp mot NATOs sju grunnleggende forventninger:

1. Sikkerhet for kontinuitet i nasjonale styringssystemer og kritiske offentlige tjenester
2. Robust energiforsyning
3. Evne til å håndtere ukontrollert forflytninger av mennesker

4. Robust mat- og vannforsyning
5. Evne til å håndtere masseskader
6. Robuste kommunikasjonssystemer
7. Robuste transportsystemer

Det er behov for å operasjonalisere disse forventningene til lokalt og regionalt nivå. Dette er et arbeid Kommunenes organisasjon (KS) er i gang med sammen med kommunal sektor i Norge.

Dette arbeidet vil bidra til å gjøre enda klarere hvordan robusthet og motstandskraft i sivilsamfunnet i Finnmark er av avgjørende betydning også for nasjonal sikkerhet og avklare roller og ansvar for aktører på lokalt og regionalt nivå.

Meld. St.9 (2024 – 2025) Totalberedskapsmeldingen– Forberedt på kriser og krig

Totalberedskapsmeldingen ble lagt fram av Regjeringen i januar 2025 og vedtatt i Stortinget i mai 2025. Totalberedskapsmeldingen bygger på rapporten fra Totalberedskapskommisjonen «*Nå er det alvor*», som ble levert i juni 2023.

Stortingsmeldingens tre hovedmål vektlegger at Norge må være bedre forberedt på krise og krig og styrke den sivile motstandskraften i samfunnet:

- Et sivilt samfunn som er forberedt på krise og krig
- Et sivilt samfunn som motstår sammensatte trusler
- Et sivilt samfunn som understøtter militær innsats

Totalberedskapsmeldingens syv strategiske prioriteringer vil være et naturlig utgangspunkt for å formulere ulike tematiske innretninger i arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark:

- Sikre bosetting, god grunnberedskap og levende lokalsamfunn i hele landet.
- Utnytte samfunnets samlede ressurser bedre i forebygging og krisehåndtering, herunder involvere næringsliv og frivillige i beredskapsarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Styrke digital motstandskraft og nasjonal kontroll over kritisk infrastruktur og strategisk viktige virksomheter, naturressurser, eiendom og verdier.
- Styrke motstandskraften i befolkningen og bevare høy grad av tillit i samfunnet.
- Styrke forsyningssikkerheten, herunder matsikkerheten.
- Sikre tettere samarbeid mellom sivile sektorer og forsvarssektoren.
- Styrke sivil evne til å understøtte alliert militær innsats i rammen av NATO og gjennom styrket nordisk og europeisk beredskapssamarbeid.

I meldingen fremkommer det at fylkeskommunen har en viktig planleggings- og utviklingsrolle på regionalt nivå, inkludert rollen som regional planmyndighet og at det i denne rollen er viktig å se ulike sektormål, virkemidler og tiltak i sammenheng. Dette gjelder særlig for tverrgående samfunnsutfordringer som krever innsats fra flere aktører og forvaltningsnivå.

Regjeringen presiserer videre i totalberedskapsmeldinga at fylkeskommunen skal være en mobiliserende og koordinerende regional utviklingsaktør. Det er viktig at virkemidlene knyttet til regional planlegging brukes i denne sammenhengen. Dette krever god samordning på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og inkluderer å involvere kommunene i regionale planprosesser, i tillegg til å samhandle med statlige virksomheter i den regionale planleggingen

I Totalberedskapsmeldingens vektlegger Regjeringen flere punkter som tydelig uttrykker at det er behov for forsterket tverrsektoriell innsats for å styrke den sivile motstandskraften i Troms og Finnmark, basert på NATOs syv grunnleggende forventninger til motstandskraft i kritiske sivile samfunnsfunksjoner.

Regjeringens mål om levende og gode lokalsamfunn i nord har på den ene siden en klar distriktspolitisk begrunnelse, men sterke lokalsamfunn i nord er også viktig for norsk styrket motstandskraft og suverenitetshevdelse.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark, politiet og Forsvaret i Finnmark har gått sammen om å etablere et pilotprosjekt for å øke motstandskraften og styrke samfunnsberedskapen i Finnmark. Kjernen i prosjektet er å øke bevisstheten om totalforsvar og beredskap, der blant annet et mål er at ungdom skal få økt kompetanse om beredskap, og de lokale beredskapsrådene skal styrkes. Som et ledd i denne satsingen gjennomføres det blant annet en beredskapsuke ved de videregående skolene i Finnmark skoleåret 25/26.

Regjeringen har også igangsatt et arbeid knyttet til Øst-Finnmark som skal bidra til å styrke den sivile motstandskraften.

Forsvarets nye langtidsplan signaliserer milliardinvesteringer i Nord-Norge. Det skal blant annet etableres en ny Finnmarksbrigade med hovedsete på Porsangmoen leir. Finnmark fylkeskommunes Satsing Leverandørutvikling Finnmark har til formål å øke den lokale verdiskapningen gjennom Forsvarets økende tilstedeværelse i regionen. Økt bruk av lokale leverandører bidrar til økt omsetning, flere arbeidsplasser og mer skatteinntekter til kommuner for å bygge attraktive lokalsamfunn. Videre bidrar dette til å styrke forsyningssikkerhet, beredskapen og til syvende og sist også forsvarsevnen.

Den regionale planen for robusthet og motstandskraft i Finnmark er et relevant rammeverk for det videre arbeidet med å operasjonalisere prioriteringene i Totalberedskapsmeldinga til en Finnmarkssetting. De tiltakene og satsingene som er nevnt over, er gode eksempler på tiltak som kan innlemmes i handlingsprogrammet for regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

Regjeringenes Nordområdestrategi

I august 2026 la Regjeringen frem ny nordområdestrategi, Norge i Nord. Det overordnede målet for nordområdestrategien er at Nord-Norge skal ha livskraftige lokalsamfunn der folk ønsker å bo, og som bidrar til sikkerhet og beredskap

Med Russlands aggressive krigføring mot Ukraina er den sikkerhetspolitiske situasjonen blitt mer alvorlig – for Norge og for Europa. Ikke minst gjelder det vårt forhold til Russland. Dette har konsekvenser for norsk forsvars-, sikkerhets- og utenrikspolitikk – og særlig for lokalsamfunn i Nord-Norge. Den sterke sammenhengen mellom utenriks- og innenrikspolitikken i nord forsterkes i krisetider. Russlands krigføring har medført at kontakter mellom lokalsamfunn på hver side av grensen – bygd opp over år – nå er brutt. Regjeringens prioriteringer i nord skal sikre at vår nordligste landsdel forblir trygg, motstandsdyktig og dynamisk ved at det legges til rette for nærvær, økt kunnskap, innovasjon og næringsutvikling, basert på lokale forutsetninger og muligheter.

Nordområdestrategien viser til Totalberedskapskommisjonen som understreker betydningen av å opprettholde bosetting i Øst-Finnmark. Ved Norges, NATOs og Schengens yttergrense er bosetting, aktivitet, sikkerhet og beredskap av nasjonal betydning. Vekst, utvikling og beredskap i Øst-Finnmark er ikke isolerte finnmarksforhold, men en forutsetning for nasjonal sikkerhet og suverenitet.

Nordområdestrategien henter dermed opp igjen flere av anbefalingene fra Totalberedskapskommisjonen som ikke var tydelige i Totalberedskapsmeldingen.

I Nordområdestrategien fremkommer det at faglig og politisk dialog med lokale og regionale aktører om utfordringer og behov for tiltak er blitt styrket de siste årene, og at denne dialogen har påvirket valg av prioriterte innsatsområder i strategien. Regjeringen vil videreføre av denne dialogen for å kunne rette videre innsats mot felles mål.

Den internasjonale dimensjonen er også viktig å ta med videre inn i arbeidet med den regionale planen for robusthet og motstandskraft i Finnmark. Nordområdestrategien fremhever Sverige og Finland som sentrale samarbeidspartnere, særlig etter deres NATO-medlemskap. Regjeringen ønsker et tettere nord-nordisk samarbeid om beredskap, sikkerhet og forsvar, tilpasset norske forhold og basert på felles situasjonsforståelse. Regjeringen vil legge til rette for økt internasjonalt samarbeid i nord mellom statlige, regionale og lokale aktører, samt med frivillige organisasjoner og næringsliv. Dette inkluderer blant annet grenseoverskridende mobilitet og infrastruktur som støtter totalberedskapen.

Dette er et svært viktig utgangspunkt for oss i det videre arbeidet med Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

Nasjonal sikkerhetsstrategi

Som oppfølging av totalberedskapsmeldingen la Regjeringen fram Nasjonal sikkerhetsstrategi i mai 2025. Dette er den første strategien i sitt slag, og er et svar på at Norge står i den mest alvorlige sikkerhetssituasjonen siden 2. verdenskrig.

Sikkerhetsstrategien har følgende tre strategiske hovedprioriteringer:

1. Raskt styrke forsvarsevnen – Være forberedt på at krig kan ramme Norge
2. Gjøre samfunnet mer motstandsdyktig. Forstå truslene vi står overfor. Redusere sårbarheter og styrke evnen til å håndtere mer alvorlige hendelser
3. Styrke vår økonomiske sikkerhet

Regjeringen presiserer at prioriteringene i sikkerhetsstrategien krever innsats fra hele samfunnet, fra de øverste statsorganer til næringslivet, fagbevegelsen, frivilligheten, kommunene og den enkelte innbygger.

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark vil være et regionalt bidrag fra Finnmark til hovedprioritering 2 i sikkerhetsstrategien.

Nasjonale trussel- og risikovurderinger

Verden er i endring. Den sikkerhetspolitiske situasjonen er alvorlig. Her i nord det viktigere enn noen gang at offentlige myndigheter og beredskapsaktører har en felles situasjonsforståelse og en god og åpen kommunikasjon. Tillitt mellom aktørene og tillitt mellom befolkningen og myndighetene er viktig. Befolkningen og beredskapsaktørene må ha tilstrekkelig kompetanse om trusselbilde og situasjonen til å forstå og handle riktig.

De norske etterretnings- og sikkerhetstjenestene (EOS-tjenestene), Etterretningstjenesten (E-tjenesten), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) lever hvert år nye oppdaterte analyser av det nasjonale risiko og trusselbildet.

I 2025 vektlegger disse analysene at trusselnivået er økt og at Norge står overfor en mer kompleks og uforutsigbar trusselsituasjon enn tidligere. Det fremheves at særlig Russland og Kina utgjør betydelige trusler gjennom etterretning, påvirkning og mulig sabotasje. Sammensatte trusler innebærer at trusselaktører bruker en kombinasjon av virkemidler – fra cyberoperasjoner til økonomisk press og påvirkning. I tillegg er samfunnet preget av digital sårbarhet. Teknologiutvikling og avhengighet av digitale systemer øker risikoen for angrep og nedetid.

I arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark må vi operasjonalisere de nasjonale trussel- og risikovurderingene til regionalt og lokalt nivå i Finnmark. Vi må forstå hva dette betyr for oss og utvikle strategier og tiltak som setter oss i stand til å stå imot og håndtere disse utfordringene i egne virksomheter og i sivilsamfunnet generelt.

Lokale/regionale ROS-analyser og trusselvurderinger

FylkesROS for Troms og Finnmark 2022 - 2025

Alle fylker skal ha en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS- analyse). FylkesROS er en felles plattform for å forebygge uønskede hendelser og styrke samordningen av det regionale arbeidet med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering. I FylkesROS beskrives hendelser som kan ramme samfunnet og som kommuner eller etater sannsynligvis ikke kan håndtere alene.

I totalberedskapsmeldingen presiserer regjeringen at regionale risiko- og sårbarhetsanalyser skal legges til grunn for den regionale planleggingen og at god planlegging kan bidra til å forebygge uønskede hendelser og legge til rette for mer motstandsdyktige lokalsamfunn.

I fylkesROS for Troms og Finnmark 2022 – 2025 analyseres 14 ulike scenarier som spenner fra pandemi og ulike naturhendelser til bortfall av kritisk infrastruktur, store ulykker og internasjonal hendelse i form av økt flyktningstrøm over den norsk-russiske grensen på Storskog.

Særlig scenariene som omhandler bortfall av kritisk infrastruktur har stor relevans for arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

FylkesROS er under revisjon. Ny fylkesROS vil være ferdig tidlig i 2026. I den reviderte fylkesROS-en er det analysert flere relevante scenarier som vil ha stor betydning som kunnskapsgrunnlag for regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark. Blant annet flere scenarier som tar for seg bortfall av kritisk infrastruktur og et helt nytt scenario som analyserer sammensatte hendelser i en endret sikkerhetspolitisk situasjon. Denne analysen vil være vesentlig som

kunnskapsgrunnlag i det videre arbeidet med den regionale planen og tilhørende handlingsprogram.

Finnmark Politidistrikts åpne trusselvurdering 2025

I februar 2025 publiserte Finnmark politidistrikt for første gang en åpen offentlig vurdering av de mest alvorlige kriminalitets- og sikkerhetstruslene i Finnmark. Hensikten er å bidra til felles situasjonsforståelse og samarbeid med kommuner og andre offentlige aktører, private, frivillige og innbyggerne om å forebygge og redusere sårbarhet i samfunnet.

Denne trusselvurderingen poengterer at Finnmark i hovedsak er trygt, men peker samtidig på at Finnmarkssamfunnet står overfor sammensatte og skjulte trusler som krever bredt samarbeid.

Hele samfunnet må på en annen måte enn tidligere stå imot sammensatte trusler og være forberedt på krise og krig. Situasjonen vil fortsette å endre seg, og Finnmark er av stor strategisk betydning.

Naboskapet med Russland og den sikkerhetspolitiske utviklingen gir økt risiko for påvirkning, etterretning og grenseoverskridende trusler.

Teknologisk utvikling og kunstig intelligens gjør samfunnet mer sårbart for digitale angrep og kriminalitet.

Kommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser

I henhold til Sivilbeskyttelsesloven og Forskrift om sivil beredskapsplikt skal alle kommuner utarbeide helhetlige ROS-analyser og beredskapsplaner. En oversikt over, og status for, Finnmarkskommunenes ROS-analyser og beredskapsplaner vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark.

Satsingsområder for planarbeidet

I Utviklingsplan for Finnmark - Regional planstrategi 2024 – 2028 defineres satsingsområder og langsiktige utviklingsmål som utgangspunkt for valg av hvilke planer som skal utarbeides i planperioden. De satsingsområdene og langsiktige utviklingsmålene som beskrives er imidlertid ikke helt dekkende for tematikken og formålet med Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark. Dette har sin bakgrunn i at utviklingsplanen som først var på høring ikke hadde lagt opp til at det skulle utarbeides en regional plan på dette området. Når det likevel ble vedtatt å utarbeide en slik regional plan med en påfølgende ny høringsrunde, har det vært nødvendig å justere en del på beskrivelsen av formålet med planen som setter planarbeidet inn i en bredere kontekst.

Satsingsområdet som ligger til grunn for regional plan for robusthet og motstandskraft var opprinnelig formulert slik: *Videreutvikle sivilt og militært samarbeid*. De tilhørende langsiktige utviklingsmålene var formulert slik: *Øke lokale ringvirkninger fra statlige anskaffelser og aktivitet og Bygge motstandsdyktige lokalsamfunn og utnytte vår arktiske kompetanse*.

Dette satsingsområdet med de to langsiktige utviklingsmålene gir ikke alene en god nok kobling til de store utfordringene denne regionale planen skal være et bidrag til å løse.

Det opprinnelige satsingsområdet med de tilhørende langsiktige utviklingsmålene ivaretas fortsatt gjennom planarbeidet ved at de sju strategiske prioriteringene i Totalberedskapsmeldingen legges til grunn for planstrukturen.

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark legger følgende problemstilling til grunn for arbeidet:

- Hva må til for at Finnmarksamfunnet skal være best mulig forberedt for krise og krig og i stand til å møte de krav og forventninger som kommer frem blant annet i NATOs sju grunnleggende forventninger til robuste sivilsamfunn, Totalberedskapsmeldingen, Nordområdemeldingen og Nasjonal sikkerhetsstrategi?

Med dette spørsmålet som et bakteppe kan regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark ta utgangspunkt i de sju strategiske prioriteringene i Totalberedskapsmeldingen og videre utvikle delprosjekter, satsinger og tiltak som møter disse prioriteringene i en regional kontekst.

1. Sikre bosetting, god grunnberedskap og levende lokalsamfunn i hele landet.
2. Utnytte samfunnets samlede ressurser bedre i forebygging og krisehåndtering, herunder involvere næringsliv og frivillige i beredskapsarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt.
3. Styrke digital motstandskraft og nasjonal kontroll over kritisk infrastruktur og strategisk viktige virksomheter, naturressurser, eiendom og verdier.
4. Styrke motstandskraften i befolkningen og bevare høy grad av tillit i samfunnet.
5. Styrke forsyningssikkerheten, herunder matsikkerheten.
6. Sikre tettere samarbeid mellom sivile sektorer og forsvarssektoren.
7. Styrke sivil evne til å understøtte alliert militær innsats i rammen av NATO og gjennom styrket nordisk og europeisk beredskapssamarbeid.

Planprosessen

Organisering av arbeidet

Vedtaksmyndighet: Fylkestinget er vedtaksmyndighet for regionale planer i tråd med prosesskravene i Plan og bygningsloven.

Politisk styringsgruppe: Fylkesutvalget er politisk styringsgruppe med ansvar for å følge opp arbeidet underveis. Fylkesutvalget sender planprogrammet og planen på høring. Fylkesutvalget vedtar planprogrammet.

Prosjektledelse: Fylkeskommunedirektørens stab i Finnmark fylkeskommune er prosjektleder for planarbeidet.

Intern prosjektgruppe: Det er etablert en intern prosjektgruppe med fagpersoner fra flere avdelinger i Finnmark fylkeskommune.

Ekstern referansegruppe:

For å sikre god forankring av dette planarbeidet er det relevant å etablere en ekstern referansegruppe med noen viktige nøkkelaktører, f. eks:

- Statsforvalter – beredskapsavdelingen
- Finnmark Politidistrikt
- HV 17
- Sivilforsvaret
- KS Nord Norge
- UiT Norges Arktiske Universitet

Referansegruppa skal være en “lyttepost” ute blant viktige aktører som kan bidra med innspill til planarbeidet, men også bidra til forankring blant aktørene i totalforsvaret

Tematiske arbeidsgrupper:

Endelig opplegg for organisering av arbeidet med planen når det gjelder for eksempel prosjektgruppe, arbeidsgrupper, referansegruppe, vil bli gjort i samråd med viktige samarbeidsaktører parallelt med utarbeiding av og høringsrunde på planprogrammet.

Når planprogrammet er vedtatt etter høringsrunden vil det bli etablert arbeidsgrupper og delprosjekter for ulike plantemaer etter hvert som disse blir definert.

I arbeidsgruppene vil aktører som blir direkte berørt av planarbeidet bli involvert som viktige bidragsytere til å planen et konkret innhold gjennom ulike tiltak i handlingsprogrammet. Dette vil omfatte de ulike aktørene i totalforsvaret, kommuner og/eller regionråd, representanter for frivillig sektor, næringslivet m. fl.

Arbeidet med denne regionale planen skal være både langsiktig og dynamisk. I første omgang er det viktig å komme i gang med noen temaer og satsingsområder der det også legges inn tiltak i handlingsprogrammet.

Medvirkning

- **Ekstern referansegruppe** bidrar som lyttepost og kan komme med innspill underveis i utarbeidingen av plan med handlingsprogram
- **Eksisterende arenaer**, f. eks møter i fylkesberedskapsrådet og regionrådene. Statsforvalterens møter med kommunene, ordførerkonferansen mm kan brukes som arenaer for å informere om planarbeidet og for å få innspill underveis.
- **Tematiske verksteder, innspillmøter og dialogmøter** arrangeres etter behov som avdekkes underveis
- **Regionalt planforum**: brukes som drøftings- og innspillarena i tilknytning til ulike milepæler i planarbeidet
- **Tematiske arbeidsgrupper**: Bestående av representanter fra ulike sektorer og forvaltningsnivåer skal sikre tverrfaglig samarbeid og være aktivt deltagende i utforming av selve planen med handlingsprogram.
- **Offentlige høring**: Jfr prosesskravene i plan- og bygningsloven, både før vedtak av planprogrammet og før vedtak av den regionale planen. For å sikre bred medvirkning fra innbyggere og andre interessenter.
- **Konsultasjoner**: Konsultasjonsplikten inntreffer når en sak kan få direkte betydning for samiske interesser. Som utgangspunkt skal bestemmelsen forstås slik at det aktuelle tiltaket får en spesiell innvirkning på den samiske befolkningen i større grad enn andre. I dette arbeidet vurderes det i utgangspunktet ikke at det er nødvendig med særskilte konsultasjoner med samiske interesser.

Tidsplan

Arbeidet med regional plan for robusthet og motstandskraft er delt inn i to hovedfaser:

1. Utarbeidelse av planprogram, høringsrunde, vedtak FT
2. Utarbeidelse planforslag med handlingsprogram, høringsrunde, Vedtak FT

Fase1:

- September 2025: Utarbeidelse av utkast til planprogram, inkludert medvirkningsprosesser med relevante aktører.
- Oktober 2025: Fylkesutvalget sender planprogrammet på høring
- November 2025: Administrasjon FFK ferdigstiller planprogrammet etter høringsrunden
- Desember 2025: Fylkesutvalget vedtar planprogrammet

Fase 2:

- Januar – oktober 2026: Utarbeidelse av planen med handlingsprogram basert på vedtatt planprogram.
- Oktober – desember 2026: Fylkesutvalget sender planen med handlingsprogram på høring
- Mars 2027: Fylkestinget vedtar Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark

Kilder / Vedlegg

- Utviklingsplan for Finnmark – Regional planstrategi 2025 – 2028: [Utviklingsplan for Finnmark](#)
- Plan og bygningsloven: [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027: [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)
- FylkesROS for Troms og Finnmark 2022 – 2025: [fylkesros_for_troms_og_finnmark_2022-2025.pdf](#)
- Lokal trusselvurdering 2025. Finnmark politidistrikt: [politiets-lokale-trusselvurdering-finnmark-2025.pdf](#)
- Risiko 2025 – NSM: [NSM Risikorapport 2025](#)
- Nasjonal trusselvurdering 2025 – PST: [Nasjonal trusselvurdering 2025](#)
- Fokus 2025 (E-tjenesten): [Fokus 2025 - Etterretningstjenesten](#)
- Meld. St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen. Forberedt på kriser og krig: [Meld. St. 9 \(2024–2025\)](#)
- Nasjonal sikkerhetsstrategi: [Nasjonal sikkerhetsstrategi](#)
- Regjeringens nordområdestrategi 2025: [Norge i Nord – Nordområdepolitikken i en ny virkelighet](#)